

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-88/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-109/2024.)

Érintett szerv: Készenléti Rendőrség
Esztergom Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

(i) ..... sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában sérelmezte, hogy 2024. január 8-án vele szemben intézkedést kezdeményeztek, amelynek keretében őt és járművét átvizsgálták, valamint személyi szabadságát korlátozták.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdésének f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

A büntetőeljárással összefüggő sérelmek tekintetében kiemelendő, hogy az alapvető jogok biztosa nyomozati, illetve nyomozás feletti felügyeleti, ellenőrzési jogkörrel nem rendelkezik.

A bűncselekmény gyanújával kapcsolatos adatok mérlegelését a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) a nyomozó hatóságok, illetve az ügyészség, vádemelés esetén a bíróság hatáskörébe utalja, ezért az ombudsmannak nincs arra lehetősége, hogy egyes cselekmények büntetőjogi megítélésével összefüggésben állást foglaljon.

A nyomozás felett az ügyészség gyakorol törvényességi felügyeletet. A Be. 26. §-a alapján az ügyészség felügyeleti jogköre keretében ellenőrzi a nyomozó hatóság eljárásának törvényességét, továbbá megállapíthatja, hogy a nyomozó hatóság az eljárási cselekményt törvényt sértően végezte el vagy törvényt sértő intézkedést tett. Emellett irányítási jogkörében eljárási cselekmény elvégzésére utasíthatja a nyomozó hatóságot, valamint a nyomozó hatóság határozatát megváltoztathatja, vagy hatályon kívül helyezheti.

Továbbá a Kúria a Kfv.II.37.310/2023/5. számú precedensértékű rendészeti tárgyú határozatában rögzítette, hogy „[...] a büntetőeljárás megindulását követően a nyomozóhatóság által fogatosított nyomozati cselekmények már büntetőeljárás cselekmények, és nem rendészeti jellegű közigazgatási cselekmények” (ld. a Kúria határozata és jogi indokai, [40]), és ha a rendőri intézkedés – célját és tartalmát tekintve – nem minősül közigazgatási cselekménynek, az nem vizsgálható Rtv. szerinti panasz eljárásban (ld. a Kúria határozata és jogi indokai [41]).

Sor került a panaszos tájékoztatására, miszerint az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92.§-ban megjelölt rendészeti hatáskörében jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – büntetőeljárás, illetve szabálysértési eljárás keretében fogatosított cselekmények törvényességét elbírálni.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajb.t.;
- Rtv.;
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény [a továbbiakban: Btk.];
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A panaszban foglaltak, valamint a rendőrségi adatszolgáltatás alapján rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. 2024. január 8-án 17 órakor a Készenléti Rendőrség rendőrei – *B. J. r. tzls., T. T. r. zls. és L. J. r. őrm.* – közlekedésrendészeti intézkedést kezdeményeztek a panaszossal szemben az Rtv. 44. § (1) bekezdésének b) pontja által biztosított felhatalmazás alapján. Az intézkedés során az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján a közbiztonság védelme érdekében, valamint bűnmegelőzési és bűnüldözési célból igazoltatták a panaszost.

Az intézkedést a rendőrök az Rtv. 20. §-a (2) bekezdésének és a Szolgálati Szabályzat 5. §-a (1) bekezdésének megfelelően kezdték meg, majd felszólították a panaszost személyazonosságának és vezetői jogosultságának igazolására, amelynek a panaszos a vezetői engedélyének felmutatásával tett eleget. A közérzési rendszerben a panaszos és az általa vezetett személygépjármű nem szerepelt.

2. Az intézkedő rendőrök jelentése szerint a panaszos bemutatott egy fénymásolt lapot, amelyet – a rajta lévő szöveg szerint – az örmény konzulátus állított ki számára; majd azt állította, hogy az Örmény Köztársaság futárjaként diplomáciai mentesség illeti meg. Ezen irat bemutatásával egy időben kérte a vele szemben folytatott rendőri intézkedés befejezését. A rendőrségi adatszolgáltatás szerint a panaszos által átadott fénymásolat nem volt alkalmas diplomáciai mentesség hitelt érdemlő igazolására, így közokirat-hamisítás bűncselekmény elkövetésének gyanúja merült föl.

3. A jelentések szerint az egyik intézkedő rendőr észlelte, hogy a panaszos – a kiszállítását követően miközben a jármű lezárása érdekében az indítókulcsért behajolt a gépjárművébe – valamit kivett a zsebéből, és azt a két ülés közötti pohártartóba helyezte. Ezt a rendőrök gyanúsnak értékelték, ezért az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdése alapján átvizgálták a személygépjármű utasterét is.

Az átvizsgálás során egy riasztópisztoly került elő, amelynek közterületen történő viseléséhez szükséges engedéllyel a panaszos nem rendelkezett. Az intézkedő rendőrök tájékoztatták a

panaszost, hogy ezzel szabálysértést követett el, így szabálysértési feljelentést kell tenniük vele szemben. A riasztópisztolyt átvételi elismervény ellenében átvették a panaszostól.

A fentieket követően a panaszos ruházatát is átvizsgálták, ám ennek során egyéb intézkedést igénylő körülmény már nem merült fel.

4. A rendőrségi adatszolgáltatás szerint az intézkedő rendőrök rádión jelentették a történeteket a szolgálati előjárójuknak, majd a panaszost előállították a Rendőrkapitányságra. A panaszos személyi szabadságát az Rtv. 33. § (2) bekezdése b) – bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása – alapján korlátozták. Az intézkedés befejeztével az intézkedő rendőrök a panaszost visszaillesztették az intézkedés helyszínén maradt, lezárt gépjárművéhez.

Az ügyben a Btk. 342. §-ának (1) bekezdésébe ütköző közokirat-hamisítás bűncselekmény elkövetésének gyanúja okán büntetőfeljelentést, valamint a Szabs. tv. 198. §-ának (1) bekezdésébe ütköző közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés elkövetése miatt szabálysértési feljelentést is tettek a rendőrök. Utóbbi esetben a cselekményt később a szabálysértési hatóság átminősítette a Szabs. tv. 183. § (2) bekezdésének a) pontjába ütköző lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértéssé. A büntetőeljárás során kutatást is végrehajtottak a panaszos otthonában.

5. B. J. r. tzls. az intézkedés helyszínén – az Rtv. 33. §-a (4) bekezdésének megfelelően – szóban tájékoztatta a panaszost, hogy közokirat-hamisítás bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállítják a Rendőrkapitányságra. Emellett felhívták a panaszos figyelmét arra, hogy a személyi szabadság korlátozása csak a szükséges ideig fog tartani. A panaszos tudomásul vette a tájékoztatást; hozzátartozó értesítését nem kérte.

A rendőrök egybehangzóan úgy jelentettek, hogy a panaszost nyilatkoztatták a rendőri intézkedéssel szembeni jogorvoslati lehetőségeiről, amellyel a panaszos a helyszínen nem élt, csupán jelezte, hogy majd írásban él a lehetőséggel. A tekintetben, hogy a rendőrök pontosan milyen tájékoztatást adtak a panaszos számára az intézkedés tényéről és okáról, nem áll rendelkezésre olyan kép- vagy hangfelvétel, illetve más információ, amely segítene tisztázni a tényállást.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk szerint tisztázott tényállás alapján megállapítható, hogy az intézkedésre az Rtv. 44. § (1) bekezdésének b) pontja alapján, kellő jogalap birtokában került sor. Fontos hangsúlyozni, hogy a rendőrség jogellenes cselekményre utaló körülmény észlelése nélkül is, bármikor közlekedésrendészeti intézkedés alá vonhatja a közforgalomban részt vevő járművezetőket a járművezetés jogszerűségének ellenőrzése érdekében. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy a közlekedésrendészeti intézkedés ténye visszásságot nem okozott.*

2. A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás alapján megállapítható, hogy a panaszos a diplomáciai mentességre vonatkozó állítását a helyszínen nemcsak, hogy nem igazolta, de egy hitelesnek nem tekinthető papírt mutatott be a rendőrök számára. Mentességét egyébként később sem igazolta, de azt észszerűen valószínűsíteni sem tudta. Ennek megfelelően elfogadtam a Készenléti Rendőrség azon álláspontját, azaz a helyszínen felmerült a közokirat hamisítás gyanúja (legalább a hamis, hamisított közokirat felhasználása formájában), így a panaszost elő kellett állítani. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az előállítás ténye visszásságot nem okozott.*

Megjegyzem, hogy a Készenléti Rendőrség az adatszolgáltatásában az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontját jelölte meg jogalapként, ám jelen esetben a helyes jogalap az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja volt, mivel a panaszos az érintett dokumentumot a helyszínen a rendőri intézkedés során felhasználta, így őt a rendőrök tetten érték. Hozzáteszem a tévesen megjelölt jogalap visszásság okozására nem volt alkalmas, mivel a panaszos előállításától eltekinteni nem lehetett.

3. A rendelkezésre álló információk alapján körvonalazódó tényállás alapján elfogadtam a rendőrök átvizsgálásra vonatkozó álláspontját, és úgy foglaltam állást, hogy a panaszos és a jármű átvizsgálására – az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdése alapján, a közrend, illetve a közbiztonság védelme érdekében – szükség volt, az megfelelt az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének, *így e tekintetben visszásság nem történt.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos